

Regeringens proposition 1996/97:73

Ändring i lagen om sjuklön, m.m.

Prop.
1996/97:73

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 23 januari 1997

Göran Persson

Maj-Inger Klingvall
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att reglerna i lagen (1991:1047) om sjuklön om samordning mellan sjuklön och vissa ersättningar som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring upphävs. Sådana ersättningar skall därmed inte längre avräknas från den sjuklön som arbetsgivaren är skyldig att betala.

Vidare föreslås att riksdagen godkänner en utökning av verksamheten enligt lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Innehållsförteckning

Prop. 1996/97:73

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	3
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Avtal om kompletterande sjukersättning under sjuklöneperiod	5
5	Utökning av lokal försöksverksamhet med finansiell sam- ordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst	6
6	Författningskommentar	7
Bilaga 1	Lagrådsremissens lagförslag	8
Bilaga 2	Lagrådets yttrande	9
	Utdrag ur protokoll vid rgeringssammanträde den 23 januari 1997	10

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1996/97:73

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön, och
2. godkänner vad regeringen förordar om en utökning av antalet försöksområden enligt lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst (avsnitt 5).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs att 6 och 15 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

För dagar i en sjuklöneperiod enligt 7 § som arbetstagaren gått miste om lön och andra anställningsförmåner till följd av nedsättningen i arbetsförmågan gäller

1. att sjuklön inte utges för den första dagen för vilken sjuklön kan utges enligt 8 § första stycket, och
2. att sjuklönen för de därpå följande dagarna utgör 75 procent av anställningsförmånerna.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall ersättning som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring, som åtnjuts enligt grunder som fastställs i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, anses som sjuklön från arbetsgivaren. Om arbetstagaren har mer än en anställning får varje arbetsgivare i skälig omfattning tillgodoräkna sig sådan ersättning som sjuklön.

Om arbetstagaren under de senaste tolv månaderna till följd av bestämmelserna i första stycket 1 gått miste om sjuklön från arbetsgivaren för sammanlagt tio dagar, utgör sjuklönen för dag som avses i denna punkt 75 procent av den lön och andra anställningsförmåner som arbetstagaren gått miste om till följd av nedsättningen i arbetsförmågan.

Om avvikelse från vad som följer av första stycket 1 föreskrivs i 15 §.

¹ Senaste lydelse 1995:1480. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:73

15 §²

Om ett beslut enligt 13 § gäller för arbetsgivaren utges sjuklön till arbetstagaren även för dag som avses i 6 § första stycket 1.

Föreskriften i 6 § andra stycket skall tillämpas även i fråga om sjuklön enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997. De upphävda bestämmelserna skall dock fortfarande tillämpas på ersättning som avser tid före ikraftträdandet.

² Senaste lydelse 1995:1480. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

3 Ärendet och dess beredning

Prop. 1996/97:73

Sedan lagen (1991:1047) om sjuklön trädde i kraft har ersättningsnivån ändrats till 75 procent fr.o.m. den 1 januari 1996 och sjuklöneperioden förlängts till 28 dagar fr.o.m. den 1 januari 1997. De vidtagna förändringarna föranleder en omprövning av de bestämmelser i lagen som stadgar att ersättning som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring, som åtnjuts enligt grunder som fastställs mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, skall anses som sjuklön från arbetsgivaren.

Vid tillkomsten av lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst godkände riksdagen regeringens bedömning att antalet försöksområden borde begränsas till fem. Utifrån erfarenheterna av hittills beviljade och i övrigt inkomna ansökningar om deltagande i försöksverksamheten tar regeringen nu upp frågan om en utökning av antalet försöksområden.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 16 januari 1997 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i bilaga 1. Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns i bilaga 2.

4 Avtal om kompletterande sjukersättning under sjuklöneperiod

Regeringens förslag: Reglerna i lagen om sjuklön om samordning mellan sjuklön och vissa ersättningar som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring upphävs.

Skälen för regeringens förslag: Lagen (1991:1047) om sjuklön (SjLL) trädde i kraft den 1 januari 1992. Syftet med reglerna var att öka arbetsgivarens ansvar för de anställdas arbetsmiljö och hälsa och att tillförsäkra de anställda en mer rättvis kompensation för inkomstförluster till följd av sjukdom.

SjLL skall utgöra grunden för sjukersättning vid korta sjukdomsfall. Lagen ger anställda rätt att under sjuklöneperioden behålla en viss del av sin lön och andra anställningsförmåner. Sjuklöneperioden omfattade från början de första 14 dagarna av varje sjukdomsfall, men utgör från och med den 1 januari 1997 de första 28 dagarna. Den första dagen i sjuklöneperioden är karensdag. För denna dag betalas ingen ersättning. För återstående dagar i sjuklöneperioden har den anställda rätt att behålla 75 procent av lön och andra anställningsförmåner.

Enligt 6 och 15 §§ SjLL skall ersättning som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring, som uppbärs enligt grun

der som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, anses som sjuklön. Sådan ersättning skall alltså avräknas från den sjuklön som arbetsgivaren är skyldig att betala. Bestämmelsen omfattar s.k. AGS-ersättning och motsvarande ersättningar.

Av förarbetena till SjLL framgår att det inte var vanligt att AGS-ersättning eller liknande betalades under den första 14-dagarsperioden i ett sjukdomsfall. Bestämmelsen om att sådan ersättning likställs med utbetald sjuklön förväntades därför få en begränsad tillämpning.

Någon reglering motsvarande den nu aktuella finns inte för annan ersättning enligt kollektivavtal som träffats mellan arbetsmarknadens parter.

När riksdagen nyligen beslutade att förlänga sjuklöneperioden från 14 till totalt 28 dagar framhöll socialförsäkringsutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande att förlängningen inte hindrar tillämpningen av nu gällande avtal om kompletterande sjukersättning för samma tid (bet. 1996/97:SfU4, rskr. 1996/97:22).

När den aktuella avräkningsregeln tillkom motsvarade sjuklönens nivå ersättningsnivån i sjukpenningförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) med tillägg för den ytterligare kompensation från arbetsgivaren som kan lämnas utan reduktion av sjukpenningen enligt AFL:s minskningsregler. Det ansågs då att en eventuell sådan ersättning som nu är i fråga inte skulle höja den totala kompensationsnivån i sjuklönesystemet över denna nivå (prop. 1990/91:181 s. 42). Förutsättningarna för avräkningsregeln har nu ändrats därigenom att en enhetlig ersättningsnivå om 75 procent har införts för både sjukpenning och sjuklön och att sjuklöneperioden har förlängts till totalt 28 dagar. Samtidigt kvarstår, för sjukpenningförsäkringens del, den reglering i AFL som möjliggör en tilläggsersättning med tio procent utan minskning av sjukpenningen. Regeringen anser, mot bakgrund av att sambandet mellan ersättningsnivåerna i sjuklöne- och sjukpenningssystemen fortfarande bör upprätthållas, att avräkningsregeln i lagen om sjuklön nu bör avskaffas.

5 Utökning av lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst

Regeringens förslag: Antalet försöksområden enligt lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst skall kunna uppgå till högst tio.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att tillåta lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Försöksverksamheten regleras genom lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst.

I regeringens proposition 1993/94:205 Lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst anfördes att försöksverksamheten borde begränsas till högst fem försöksområden. Detta godkändes av riksdagen (bet. 1993/94:SfU19, rskr. 1993/94:369).

Ansökningar om medverkan i försöksverksamheten skall beredas av Riksförsäkringsverket i samråd med Socialstyrelsen. Försöksverksamheten startade den 1 juli 1994 och skulle ursprungligen avslutas senast vid utgången av år 1997. Sluttidpunkten har därefter flyttats fram, senast till utgången av år 2000 (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:SfU1, rskr. 1996/97:126).

Beslut om att medverka i försöksverksamheten har meddelats för

- Bohuslandstinget, Stenungsunds kommun och Bohusläns allmänna försäkringskassa,
- Göteborgs kommun och Göteborgs allmänna försäkringskassa, och
- Grästorps kommun, Landstinget i Skaraborgs län och Skaraborgs läns allmänna försäkringskassa.

Ytterligare ett antal ansökningar är under beredning.

Riksdagen har tidigare godkänt regeringens bedömning att antalet försöksområden bör begränsas till fem. Utifrån erfarenheterna av hittills beviljade och i övrigt inkomna ansökningar om deltagande i försöksverksamheten bedömer regeringen numera att antalet försöksområden som uppfyller de formella kraven enligt försökslagstiftningen kan komma att något överstiga fem. Regeringen anser med hänsyn härtill att begränsningen av antalet försöksområden bör vidgas något och sättas till högst tio områden.

6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

6 §

Paragrafen ändras genom att andra stycket, om jämställande av vissa ersättningar med sjuklön, tas bort. De i detta stycke nämnda ersättningarna kommer därmed inte längre att särbehandlas. I likhet med andra ersättningar vid sjukdom som inte utgör lön eller annan anställningsförmån från arbetsgivaren kommer de att ligga vid sidan av den lagfästa rätten till sjuklön.

15 §

Paragrafen ändras genom att andra stycket, som innehåller en hänvisning till det nyss nämnda andra stycket i 6 § vilket föreslås upphävt, tas bort.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs att 6 och 15 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

För dagar i en sjuklöneperiod enligt 7 § som arbetstagaren gått miste om lön och andra anställningsförmåner till följd av nedsättningen i arbetsförmågan gäller

1. att sjuklön inte utges för den första dagen för vilken sjuklön kan utges enligt 8 § första stycket, och
2. att sjuklönen för de därpå följande dagarna utgör 75 procent av anställningsförmånerna.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall ersättning som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppssjukförsäkring, som åtnjuts enligt grunder som fastställs i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, anses som sjuklön från arbetsgivaren. Om arbetstagaren har mer än en anställning får varje arbetsgivare i skälig omfattning tillgodoräkna sig sådan ersättning som sjuklön.

Om arbetstagaren under de senaste tolv månaderna till följd av bestämmelserna i första stycket 1 gått miste om sjuklön från arbetsgivaren för sammanlagt tio dagar, utgör sjuklönen för dag som avses i denna punkt 75 procent av den lön och andra anställningsförmåner som arbetstagaren gått miste om till följd av nedsättningen i arbetsförmågan.

Om avvikelser från vad som följer av första stycket 1 föreskrivs i 15 §.

15 §²

Om ett beslut enligt 13 § gäller för arbetsgivaren utges sjuklön till arbetstagaren även för dag som avses i 6 § första stycket 1.

Föreskriften i 6 § andra stycket skall tillämpas även i fråga om sjuklön enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997. De upphävda bestämmelserna skall dock fortfarande tillämpas på ersättning som avser tid före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1995:1480. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

² Senaste lydelse 1995:1480. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

Lagrådet

Prop. 1996/97:73

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1997-01-20

Närvarande: justitierådet Staffan Magnusson, f.d. presidenten i Försäkringsöverdomstolen Leif Ekberg, regeringsrådet Leif Lindstam.

Enligt en lagrådsremiss den 16 januari 1997 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Bo Nordelius.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Socialdepartementet

Prop. 1996/97:73

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 januari 1997

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Peterson, Freivalds, Wallström, Tham, Åsbrink, Blomberg, Andersson, Winberg, Uusmann, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson, von Sydow, Klingvall, Åhnberg, Pagrotsky, Östros

Föredragande: statsrådet Klingvall

Regeringen beslutar proposition 1996/97:73 Ändring i lagen om sjuklön, m.m.